

*LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA*

**OPIOIDINIŲ ANALGETIKŲ SKYRIMAS IR
IŠRAŠYMAS: KĄ REGLAMENTUOJA
TEISINĖ BAZĖ**

2010-10-16

Vilnius

Pagrindiniai teisės aktai

- LR narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymas
- LR farmacijos įstatymas
- LR sveikatos draudimo įstatymas

Pagrindiniai teisės aktai

- LR sveikatos apsaugos ministro 1997 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr.705 „Dėl narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų legalios apyvartos kontrolės”
- LR sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymas Nr.5 „Dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašų patvirtinimo“
- LR sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 28 d. įsakymas Nr.49 „Dėl kompensuojamųjų vaistų sąrašų patvirtinimo“

Pagrindiniai teisės aktai

- LR sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymas Nr.112 „Dėl vaistų receptų rašymo ir vaistų išdavimo (pardavimo)“
- LR sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 25 d. įsakymas Nr.V-607 „Dėl naikintinų kontroliuojamų vaistinių preparatų surinkimo vaistinėse tvarkos aprašo patvirtinimo“
- LR sveikatos apsaugos ministro 2007 m. kovo 10 d. įsakymas Nr.V-138 „Dėl pažymos vežtis gydymo tikslais asmeniniam vartojimui skirtas narkotines ir (arba) psichotropines medžiagas išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Apibrėžimai

- Vaistas (vaistinis preparatas)** – vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų
- 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai
 - 2) dėl farmakologinio, imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas.

Apibrėžimai

Narkotinis vaistas (vaistinis preparatas)
– vaistas, kurio sudėtyje yra narkotinių ar psichotropinių medžiagų, įrašytų į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintą Narkotinių ir psichotropinių medžiagų II sąrašą

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašai

II sąrašą sudaro augalai, narkotinės ir psichotropinės medžiagos, vartojami sveikatos priežiūros tikslams, dėl žalingų padarinių, kai šiomis medžiagomis piktnaudžiaujama, labai pavojingi žmogaus sveikatai

Narkotinių vaistų receptų rašymas

- Narkotiniai vaistai (gryni ir mišiniuose) išrašomi 2 formos specialiuosiuose receptų blankuose, tiksliai užpildant visas skiltis.
- Narkotinius vaistus gali išrašyti įvairių profesinių kvalifikacijų gydytojai (pvz.: šeimos gydytojai, vidaus ir vaikų ligų gydytojai bei kt.).

Narkotinių vaistų receptų rašymas

01/19

.....
(ASPĮ pavadinimas) Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos
ministerija

SPECIALUSIS RECEPTAS Serija XX Nr. 000000

Suaugusiajam, vaikui

Ligonis
(vardas, pavardė, asmens kodas)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....
(adresas arba ambulatorinės kortelės Nr.)

Sveikatos priežiūros įstaigos kodas

--	--	--	--	--	--

Kaina Rp.

PAVYZDYS

Gdytojas
(vardas, pavardė, numeris)

--	--	--	--	--	--

Išrašymo data Išdavimo data

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Galioja 5 dienas

.....
Gdytojo spaudas, parašas, telefonas

*Ypatingos apskaitos dokumentas
Taisyti draudžiama*

2005 UAB „LŪDVILA“ 00498

Narkotinių vaistų receptų rašymas

- Receptuose narkotinių vaistų dozuočių skaičius turi būti rašomas žodžiais
- Viename recepto blanke galima išrašyti vieną narkotinį vaistą, taip pat vieną ekstemporalų vaistą, kurio sudėtyje yra narkotinių vaistinių medžiagų

Narkotinių vaistų receptų rašymas

- Apie narkotinių vaistų paskyrimą gydytojas privalo pažymėti ligonio ambulatorinėje kortelėje, nurodydamas recepto seriją bei numerį
- Gydytojų išrašyti narkotinių vaistų receptai galioja iki 5 dienų, įskaitant recepto išrašymo dieną

Narkotinių vaistų receptų rašymas

Narkotinius vaistus draudžiama:

- Išrašyti ir išduoti vaistinėse nepasibaigus ankstesniam gydymo kursui
- Išrašyti receptuose su nuoroda „Ilgalaikiam gydymui“
- Išduoti parduoti vaikams iki 18 metų
- Pasirašyti bei tvirtinti asmeniniais spaudais neužpildytus receptų blankus
- Parduoti pagal netinkamai užpildytą receptą

Narkotinių vaistų leidžiamas išrašyti kiekis

Vienam ligoniui vienu kartu leidžiamas išrašyti narkotinių medžiagų kiekis neturi viršyti

- Dihidrokodeinas – 3 g
- Kodeinas – 3 g
- Kodeinas mišiniuose – 30 tab.

(su nenarkotinėmis medžiagomis)

- Morfinas – 8 g
- Petidinas – 1 g

Narkotinių vaistų leidžiamas išrašyti kiekis

Jei kitais būdais negalima numalšinti skausmo, narkotinių medžiagų išrašymo normas, leidžiama viršyti 3 kartus, pažymint recepte „Ypatingas paskyrimas“ ir patvirtinant papildomai gydytojo parašu bei asmeniniu spaudu

Narkotinių vaistų išrašymo trukmė

- **Iki 7 d.**
 - kol nustatoma individuali veiksminga palaikomoji skausmą malšinanti paros dozė
- **Iki 15 d.**
 - visos leidžiamos vartoti ambulatoriškai injekcinės formos
 - nemodifikuoto atpalaidavimo geriamosios formos
 - poliežuvinės tabletės
 - žvakutės
- **Iki 30 d.**
 - geriamosios modifikuoto atpalaidavimo formos
 - transderminiai pleistrai

Kompensuojamųjų narkotinių vaistų papildomos išrašymo sąlygos

- Išrašant kompensuojamuosius narkotinius vaistus užpildomi 2 ir 3 formos recepto blankai
- Viename 3 formos recepte galima išrašyti tik vieną kompensuojamąjį narkotinį vaistą
- Skiriant to paties bendrinio pavadinimo vaistinio preparato skirtingo stiprumo dozuotes, išrašomi du šio vaistinio preparato 3 formos receptai

Kompensuojamųjų narkotinių vaistų papildomos išrašymo sąlygos

Prireikus galima išrašyti to paties bendrinio pavadinimo kompensuojamųjų vaistų vienu kartu kai:

- Skiriami skirtingo (modifikuoto, nemodifikuoto) veikimo narkotiniai vaistai skausmui malšinti
- Kai reikia skirti vaisto paros dozę, kurią sudaro to paties bendrinio pavadinimo vaistinio preparato skirtingo stiprumo dozuotės, jeigu negalima norimos dozės skirti dalinant tabletes

Narkotinių vaistų įsigijimo išlaidų kompensacija PSDF biudžeto lėšomis

100 % bazinės kainos kompensuojama:

- Vaistai *Fentanylum*, *Morphinum*, *Tramadolum* sergantiesiems onkologinėmis ir onkohematologinėmis ligomis, kurių TLK-10 kodai C00-C60, C61, C62-D09, D37-D48, D76 (nepaisant ligos stadijos) (Pagal A sąrašą)
- Vaistas *Tramadolum* vidutinio stiprumo ir stipriam skausmui malšinti asmenims, pripažintiems nedarbingais ir asmenims, sukakusiems senatvės pensijos su nustatytu dideliu specialiuoju poreikiu lygiu (Pagal B sąrašą)

Narkotinių vaistų įsigijimo išlaidų kompensacija PSDF biudžeto lėšomis

50 % bazinės kainos kompensuojama:

*Vaistas *Tramadolum* vidutinio stiprumo ir stipriam skausmui malšinti asmenims, gaunantiems II grupės invalidumo pensiją ir iš dalies darbingiems asmenims, kuriems nustatytas 30-40 procentų darbingumo lygis (Pagal B sąrašą)*

Narkotinių vaistų specialiųjų receptų blankų (2 formos) apskaita

- Specialiųjų receptų blankus išduoda VĮ Vilniaus Gedimino vaistinė, Gedimino pr. 27, LT- 01104, Vilnius, Tel. (5) 2610135, Faks. (5)2685559, el. paštas: gedimino.vaistine@takas.lt
- Specialiųjų receptų blankus narkotiniams vaistams priima ir užpajamuoja nustatytos formos apskaitos knygoje SPĮ vadovo įsakymu skiriamas darbuotojas, atsakantis už šių receptų blankų saugojimą, išdavimą bei apskaitą

Narkotinių vaistų specialiųjų receptų blankų (2 formos) apskaita

- Specialiųjų receptų blankų narkotiniams vaistam sveikatos priežiūros įstaigose laikoma ne daugiau, negu jų gali reikėti per mėnesį
- Vienu metu leidžiama išduoti gydančiajam gydytojui ne daugiau kaip 10 specialiųjų receptų blankų

Narkotinių vaistų išdavimas ir surinkimas vaistinėse

- Narkotiniai vaistai išduodami ar parduodami vaistinėse, turinčiose licenciją užsiimti narkotinių vaistų bei vaistinių medžiagų mažmenine prekyba
- Išdavus narkotinius vaistus, receptai paliekami vaistinėje ir saugomi 3 metus. Sveikatos priežiūros įstaigų užsakymai narkotiniams vaistams išdavus vaistus, saugomi vaistinėje 3 metus. Narkotiniai vaistai išduodami pagal gydytojų išrašytus 2 formos receptus ar pagal 2 ir 3 formos receptus

Narkotinių vaistų išdavimas ir surinkimas vaistinėse

- Išduodant narkotinius vaistus, iš pateikusio receptą asmens gali būti reikalaujama parodyti jo asmens dokumentą
- Nesuvalytus narkotinius vaistus surenka visos vaistinės, kuriose šie preparatai parduodami. Iš gyventojų narkotiniai vaistai surenkami nemokamai

Nustatyti reikalavimai dėl narkotinių vaistų išvykstant iš Lietuvos

Asmenys, vykstantys į Šengeno valstybę ar atvykstantys iš jos, gali vežtis gydymo tikslais asmeniniam vartojimui skirtų į II sąrašą įtrauktų medžiagų ne ilgesniam kaip 30 dienų laikotarpiui, jeigu jie su savimi turi valstybės, kurioje gyvena, kompetentingos institucijos išduotą nustatytos formos pažymą

Pažyma išduodama vienai gydymui skirtai narkotinei medžiagai, nurodytai recepte ar išrašė, ir galioja visą kelionės į Šengeno valstybę laiką, bet ne ilgiau kaip 30 dienų

Nustatyti reikalavimai dėl narkotinių vaistų išvykstant iš Lietuvos

Pažymą išduoda asmens sveikatos priežiūros įstaiga, ne vėliau kaip kitą dieną po reikalingų (prašymo, recepto ar išrašo kopijos) dokumentų gavimo

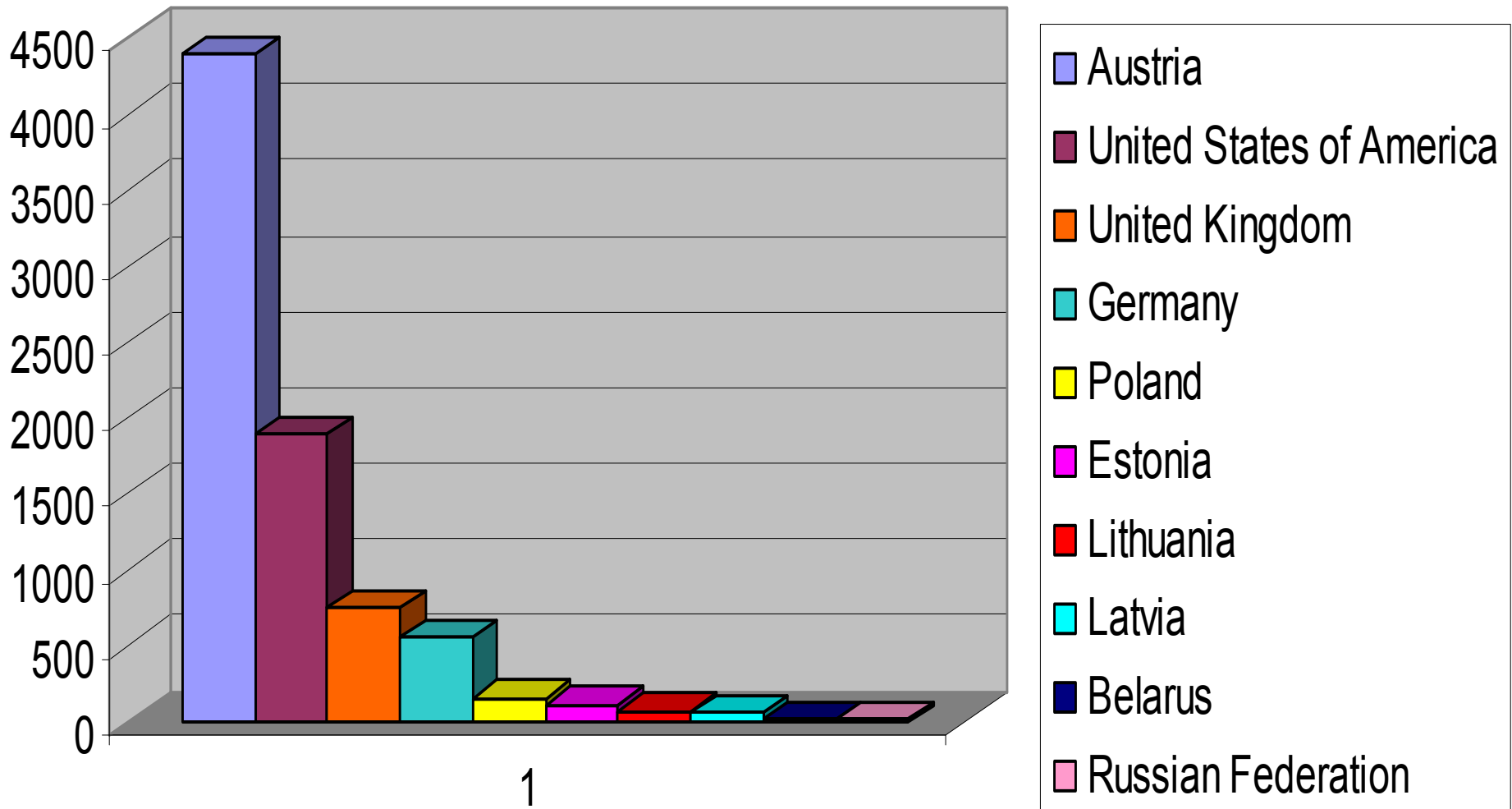
Asmenys, vykstantys į valstybę, nepriklausančią Šengeno erdvei, ar atvykstantys iš jos, gali vežtis gydymo tikslais asmeniniam vartojimui skirtų į II sąrašą įtrauktų medžiagų ne ilgesniam kaip 15 dienų laikotarpiui

Pacientas recepto kopiją turi pasidaryti prieš išgydamas narkotinį vaistą, nes receptai narkotiniams vaistams turi būti paliekami vaistinėje

Narkotinių medžiagų suvartojimas sveikatos priežiūros tikslams Lietuvoje 2000 – 2009 m.

Metai \ Medžiaga (gramais)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Fentanyl	45	104	134	175	264	453	660,1	724,2	722,3	783,9
Morphine	9753	9469	9618	9685	8589	9752	9022	9472	9696	8810
Piritramide	1134	359	-	-	-	-	-	-	-	-
Methadone	7083	6726	6114	4878	6766	6980	6685	7273	9009	11000
Pethidine	9513	9145	7714	5460	7131	8212	8871	9821	9154	9302
Remifentanil	1	1	0,5	1	2,8	4,9	5,8	7,3	7,9	4

Vidutinis morfino suvartojimas milijonui gyventojų per dieną 2006 – 2008 metais

AČIŪ UŽ DĖMESĮ